

Հավելված 1

Հավաքագրված վիճակագրություն: Դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի մեծածախ առևտուր և դեղերի, հեղազոտվող դեղագործական արտադրանքի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի ներմուծում

ՀՀ առողջապահության նախարարություն

Աղյուսակ 1

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Դեղերի ներմուծում											
1	ՀՀ դեղ ներմուծողների քանակ, այդ թվում՝											73
2	զուգահեռ ներմուծողների քանակ											
3	ՀՀ ներմուծված պետական գրանցում ունեցող դեղերի քանակ (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝	26952491.8907	34434139.8354	49061622.1851	64971603.0259	68182276.6342	73770467.3762	82920964.9456	83293532.922	94152025.3175	95049573.2645	76745042.5857
4	զուգահեռ ներմուծողների կողմից											
5	Օրենքով թույլատրվող դեպքերում պետական գրանցում չունեցող ՀՀ ներմուծված դեղերի քանակ (ՀՀ դրամներով)	7013201.9683	8975174.1125	6660697.2108	5848840.3899	10764587.6071	11357735.0303	10814672.3181	8401213.2485	9751108.8205	12409421.6874	17381569.3041
6	զուգահեռ ներմուծողների կողմից											
7	Օրենքով սահմանված պահանջների խախտմամբ՝ ՀՀ ներմուծված դեղերի քանակ (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝											
8	զուգահեռ ներմուծողների կողմից											
9	Օրենքով սահմանված պահանջների խախտմամբ՝ ՀՀ դեղերի ներմուծման դեպքեր (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝											
10	զուգահեռ ներմուծողների կողմից											
11	ՀՀ ներմուծված դեղերի որակի վերաբերյալ բողոքներ /դեպքեր											
12	ՀՀ ներմուծված դեղերի որակի վերաբերյալ ուսումնասիրություններ											
13	ՀՀ ներմուծված դեղերի անհամապատասխանություն որակի պահանջներին (արձանագրված դեպքերի քանակ), այդ թվում՝			6	12	9	3	0	5	14	12	26
14	զուգահեռ ներմուծողների կողմից											
15	Տրամադրված հավաստագրերի քանակ											
16	Հավաստագրերի տրամադրման մերժված դիմումների քանակ											

գները նշված են ԱՄՆ դոլարով

գները նշված են ԱՄՆ դոլարով

Օրենքով սահմանված պահանջների խախտմամբ դեղերի ներմուծումը մերժվում է

17	Առանց հավաստագրի ներմուծումների դեպքերի քանակ												
	Դեղանյութերի ներմուծում												
1	ՀՀ դեղանյութեր ներմուծողների քանակ, այդ թվում՝												
2	զուգահեռ ներմուծողների քանակ												
3	ՀՀ ներմուծված պետական գրանցում ունեցող դեղանյութերի քանակ (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝												
4	զուգահեռ ներմուծողների կողմից												
5	Օրենքով թույլատրվող դեպքերում պետական գրանցում չունեցող՝ ՀՀ ներմուծված դեղանյութերի քանակ (ՀՀ դրամներով)												
6	զուգահեռ ներմուծողների կողմից												
7	Օրենքով սահմանված պահանջների խախտմամբ՝ ՀՀ ներմուծված դեղանյութերի քանակ (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝												
8	զուգահեռ ներմուծողների կողմից												
9	Օրենքով սահմանված պահանջների խախտմամբ՝ ՀՀ դեղանյութերի ներմուծման դեպքեր (ՀՀ դրամներով), այդ թվում՝												
10	զուգահեռ ներմուծողների կողմից												
11	ՀՀ ներմուծված դեղանյութերի որակի վերաբերյալ բողոքներ /դեպքեր												
12	ՀՀ ներմուծված դեղանյութերի որակի վերաբերյալ ուսումնասիրություններ												
13	ՀՀ ներմուծված դեղանյութերի անհամապատասխանություն որակի պահանջներին (արձանագրված դեպքերի քանակ), այդ թվում՝						2	0	7	1	1	12	
14	զուգահեռ ներմուծողների կողմից												
15	Տրամադրված հավաստագրերի քանակ												
16	Հավաստագրերի տրամադրման մերժված դիմումների քանակ												
17	Առանց հավաստագրի ներմուծումների դեպքերի քանակ												

Դեղանյութերը պետական գրանցման ենթակա չեն

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Դեղերի մեծածախ իրացում												
1	ՀՀ-ում դեղերի մեծածախ առևտուր իրականացնող սուբյեկտների քանակը, որոնցից՝											
	դեղերի ներմուծման գործունեություն իրականացնող											
	դեղերի արտահանման գործունեություն իրականացնող											
	դեղերի պահպանման և տեղափոխման համապատասխան պայմաններ ունեցող											
2	ՀՀ-ից դեղերի արտահանման գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների քանակը											
3	ՀՀ-ում դեղերի մեծածախ վաճառքի գործընթացում դեղերի վերաբերյալ բողոքներ /դեպքեր, որոնցից՝											
	դեղերի որակի վերաբերյալ											
	դեղերի ժամկետի վերաբերյալ											
	դեղերի արդյունավետության վերաբերյալ											
	դեղերի անվտանգավորության վերաբերյալ											
Դեղերի մանրածախ իրացում												
4	ՀՀ-ում դեղերի մանրածախ առևտուր իրականացնող սուբյեկտների քանակը, որոնցից՝	114	154	79	102	135	112	157	115	125	126	177
	դեղատներ	11	11	2	2	4	2	0	1	0	3	1
	դեղատնային կրպակներ	103	143	77	100	131	110	157	114	125	123	176
5	ՀՀ քաղաքային բնակավայրերում դեղատների և դեղատնային կրպակների հիմնական դեղերի ցանկին համապատասխան դեղերի նվազագույն տեսականու ցանկը											
6	ՀՀ գյուղական բնակավայրերում դեղատների և դեղատնային կրպակների հիմնական դեղերի ցանկին համապատասխան դեղերի նվազագույն տեսականու ցանկը											
7	ՀՀ-ում դեղերի մանրածախ վաճառքի գործընթացում դեղերի վերաբերյալ բողոքներ /դեպքեր, որոնցից՝						39	13	4	10	2	4
	դեղերի որակի վերաբերյալ									3	2	2
	դեղերի ժամկետի վերաբերյալ										94	57
	դեղերի արդյունավետության վերաբերյալ											
	դեղերի անվտանգավորության վերաբերյալ (Չգրանցված)										28	53

N	Ցուցանիշի անվանումը	Թիվը
1.	2015 թ-ի ընթացքում Հ Հ դեղերի և (կամ) դեղանյութերի առևտրային ներմուծում իրականացնելու նպատակով իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարություն քանի հայտ է ներկայացվել	3120
1.1	Նրանցից քանիսն են ներկայացվել	3120- Տարանջատված հաշվառում չի իրականացվում
1.1.1	իրավաբանական անձանց կողմից	
1.1.2	անհատ ձեռնարկատերերի կողմից	
1.1.3	ներմուծման հավաստագիր ստանալու նպատակով	2846
1.1.4	համապատասխանության հավաստագիր ստանալու նպատակով	274
1.2	Հայտերից քանիսն են մերժվել, որոնցից եղել են՝	Ընդհանուր առմամբ տրամադրվել է 3475 դեղերի անհամապատասխանությունների վերաբերյալ եզրակացություն, այդ թվում՝ անբավարար պիտանիության ժամկետ՝ 258, ներդիրի անհամապատասխանություն՝ 2309, որակի անհամապատասխանություն՝ 52, չգրանցված՝ 488, օրենքի

		<p>խախտում՝ 1, փաթեթավորման անհամապատասխանություն՝ 366:</p> <p>Մերժումների մասին տեղեկատվություն կարող է տրամադրել միայն ՀՀ ԱՆ :</p>
1.2.1	ներմուծման հավաստագիր ստանալու նպատակով ներկայացված	Տարանջատված հաշվառում չի իրականացվում
1.2.2	համապատասխանության հավաստագիր ստանալու նպատակով ներկայացված	Տարանջատված հաշվառում չի իրականացվում
2.	Արդյոք ներմուծման կամ համապատասխանության հավաստագիր տրամադրելու նպատակով իրականացվող փաստաթղթային փորձաքննությունների, դեղերի նմուշների նույնականացման և լաբորատոր փորձաքննության համար գանձվում է վճար, և եթե այո, ապա խնդրում ենք մանրամասնել գումարի մեծության և հավաստագրերից յուրաքանչյուրի տրամադրման համար իրականացվող փորձաքննության առանձնահատկությունները	<p>Երկու դեպքում էլ իրականացվում է նույն ծավալի փորձաքննություն, տարբերությունը միայն այն է, որ համապատասխանության հավաստագրման նպատակով նմուշառումը իրականացվում է մաքսային սահմանը հատելուց հետո: Փաստաթղթային փորձաքննության և նմուշների նույնականացման արժեքը մեկ հայտի համար՝ անկախ հայտում ընդգրկված դեղերի թվից կազմում է՝ 20470 դրամ, իսկ մեկ դեղի լաբորատորային փորձաքննության արժեքը՝ 16140 դրամ:</p>

ՀՀ ԱՆ դեղերի փորձագիտական կենտրոն

Հարգելի գործընկերներ

Տեղեկացնում են, որ 2009-2010թթ Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպությունը (ԱՀԿ) մի շարք երկրներում իրականացրեց մի հետազոտություն, որի ժամանակ հայտնաբերվեց, որ որոշ երկրների, այդ թվում Հայաստանի մեծաձախ մատակարարների պահեստներից վերցված հակատուբերկուլոզային դեղերի մեջ առկա են անորակ սերիաներ: Հարկ է նշել, որ Հայաստան ներկրման պահին իրականացվել էր այդ սերիաների լաբորատոր հետազոտություններ և դրանց որակը գնահատվել էր սպեցիֆիկացիաներին համապատասխան: Հետևաբար, ակնհայտ էր, որ որակի ցուցանիշների շեղումները ոչ ճիշտ պահման հետևանք էին: Հետազոտության արդյունքները հասանելի են ԱՀԿ կայքում հետևյալ հասցեով՝

http://www.who.int/tb/features_archive/surveyTBdrugeuro/en/

2015թ սեպտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին ՀՀ ԱՆ դեղերի փորձագիտական կենտրոնը իրականացրել է մեծաձախ իրացում իրականացնող 35 մատակարարների գործունեության գնահատում՝ ԱՀԿ երաշխավորությունների հիման վրա կազմված հարցաթերթիկի միջոցով: Հետազոտության արդյունքում պարզվել է, որ, ընդհանուր առմամբ ներդրված չէ որակի կառավարման համակարգ դեղերի մեծաձախ բաշխման շղթայում, բացակայում են պատվերի բացթողման արձանագրությունները և պատասխանատու անձի եզրակացությունը պատվերի բացթողման վերաբերյալ, գործողությունների ստանդարտ ընթացակարգերը, ձեռք բերման աղբյուրի օրինականությունը հավաստող փաստաթղթերը: Որևէ կազմակերպությունում առկա չեն ներքին ստուգման արձանագրություններ: Ստացման և բացթողման հաշվառման փաստաթղթերը զուտ ֆինանսահաշվապահական փաստաթղթեր են և դրանցով հնարավոր չէ հետևել դեղերի շարժին՝ ըստ սերիաների և, անհրաժեշտության դեպքում, իրականացնել հետհավաք: Բավարար տարածքներ ունեն հետազոտվածների 28%-ը, որոնք ունեն նաև առանձնացված տրանսպորտային միջոցներ դեղերը պատվիրատուին հասցնելու համար, սակայն առկա չեն ապացույցներ տեղափոխման ընթացքում ջերմաստիճանային ռեժիմի ապահովման մասին: Պահեստային տարածքների 23%-ում բացակայում է ջերմաչափը, իսկ 42%-խոնավաչափը, իսկ դրանք ունեցողների միայն 35% է իրականացնում տվյալների մշտադիտարկում: Մինչև ոչնչացումը ժամկետանց դեղերը առանձնացնում են մատակարարների 58%-ը: Ուսումնասիրության շրջանակներում հայտնաբերվեց նաև, որ մատակարարները չունեն տեղեկություն դեղի տեղափոխման պայմանների մասին՝ նախքան ՀՀ սահմանը հատելը և չեն իրականացնում ձեռք բերման աղբյուրների աուդիտ: Հետազոտության մանրամասն արդյունքները շուտով կիրառարակվեն գիտական ամսագրում:

2015թ. նոյեմբերի 30-ին կազմակերպվել է Հայաստանում ՊԲԳ ներդրման հարցերի վերաբերյալ Խորհրդաժողով, որին մասնակցում էին ինչպես քաղաքականություն մշակողներ և իրականացնողներ, այնպես էլ դեղերի և դեղանյութերի արտադրություն ու մեծաձախ իրացում իրականացնող կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Խորհրդաժողովին հրավիրված էր նաև ԱՀԿ եվրոպական տարածաշրջանային գրասենյակի առողջապահական համակարգերի և հանրային առողջապահության ստորաբաժանման դեղերի ու առողջապահական տեխնոլոգիաների ծրագրի փորձագետ Ալեքսանդր Պոլիշչուկը, ով ներկայացրեց հանգամանալից զեկուցում դեղերի որակի ապահովման համակարգում ՊԲԳ կանոնների նշանակալի դերի մասին: Մասնակիցներին ներկայացվեց նաև դեղերի և դեղանյութերի մեծաձախ իրացման կարգավորման իրավիճակը հանրապետությունում, սպասվելիք բարեփոխումները, տրամադրվեցին համապատասխան նյութեր, ինչպես նաև քննարկվեցին պատշաճ բաշխման գործունեության պահանջներին համապատասխանության գնահատման արդյունքներն ու ներդրման հետագա քայլերը: Խորհրդաժողովի ընթացքում մատակարարների ներկայացուցիչները ընդունեցին անհապաղ միջոցառումներ ձեռնարկելու անհրաժեշտությունը՝ հաշվի առնելով իրականացվող գործողությունների հսկողության միջոցով արտադրանքի հաստատուն որակը երաշխավորելու, ինչպես նաև բաշխման շղթա, կեղծ, չգրանցված և այլ անօրինական արտադրանքի ներթափանցումը կանխելու գործում պատշաճ բաշխման գործընթացների վճռորոշ նշանակությունը: Խորհրդաժողովի աշխատանքները լուսաբանվել են առողջապահության նախարարության համացանցային էջում.

(<http://moh.am/?section=news/open&id=143&nid=3722>, www.facebook.com)

Հարգանքով՝ Լիլիթ Ղազարյան